

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (devátého senátu)

2. dubna 2020*

„Řízení o předběžné otázce – Volný pohyb pracovníků – Nařízení (EU) č. 492/2011 – Děti příhraničních pracovníků – Sociální výhody – Systém úhrady nákladů na školní dopravu – Podmínka bydliště ve spolkové zemi – Vyloučení dětí plnicích školní docházku v této spolkové zemi, které mají bydliště v jiném členském státě, než je členský stát, v němž má sídlo navštěvované školské zařízení – Vyloučení tuzemských státních příslušníků, kteří mají bydliště v jiných spolkových zemích“

Ve věci C-830/18,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Oberverwaltungsgericht Rheinland-Pfalz (Vrchní správní soud Porýní-Falc, Německo) ze dne 11. prosince 2018, došlým Soudnímu dvoru dne 28. prosince 2018, v řízení

Landkreis Südliche Weinstraße

proti

PF a dalším,

za účasti:

Vertreter des öffentlichen Interesses,

SOUDNÍ DVŮR (devátý senát),

ve složení S. Rodin, předseda senátu, D. Šváby a N. Piçarra (zpravodaj), soudci,

generální advokát: M. Szpunar,

vedoucí soudní kanceláře: A. Calot Escobar,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

s ohledem na vyjádření předložená:

– za Evropskou komisi C. Hödlmayrem a B.-R. Killmannem, jako zmocněnci,

s přihlédnutím k rozhodnutí, přijatému po vyslechnutí generálního advokáta, rozhodnout věc bez stanoviska,

vydává tento

* Jednací jazyk: němčina.

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 7 odst. 2 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 492/2011 ze dne 5. dubna 2011 o volném pohybu pracovníků uvnitř Unie (Úř. věst. 2011, L 141, s. 1).
- 2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi PF a Landkreis Südliche Weinstraße ve věci úhrady nákladů na školní dopravu dětí příhraničních pracovníků spolkovou zemí.

Právní rámec

Unijní právo

- 3 Body 3 až 5 odůvodnění nařízení č. 492/2011 uvádějí:
 - „(3) Je třeba přijmout předpisy umožňující dosažení cílů v oblasti volného pohybu stanovených v člancích 45 a 46 Smlouvy o [FEU].
 - (4) Volný pohyb představuje základní právo pracovníků a jejich rodin. [...] Je třeba potvrdit právo všech pracovníků v členských státech vykonávat uvnitř Unie činnost podle vlastní volby.
 - (5) Toto právo by mělo být shodně přiznáno stálým, sezonním a příhraničním pracovníkům i těm, kteří vykonávají svou činnost za účelem poskytování služeb.“

- 4 Článek 7 odst. 1 a 2 tohoto nařízení stanoví:

„1. S pracovníkem, který je státním příslušníkem členského státu, nesmí být na území jiného členského státu zacházeno z důvodu jeho státní příslušnosti jinak než s tuzemskými pracovníky, jde-li o podmínky zaměstnávání a pracovní podmínky, zejména z oblasti odměňování, skončení pracovního poměru a návratu k povolání nebo opětovného zaměstnání, pokud se stal nezaměstnaným.

2. Požívá stejné sociální a daňové výhody jako tuzemští pracovníci.“

- 5 Článek 10 uvedeného nařízení stanoví:

„Děti státního příslušníka členského státu, který je nebo byl zaměstnán na území jiného členského státu, mají přístup k obecnému, učňovskému a odbornému vzdělání za stejných podmínek jako státní příslušníci tohoto státu, pokud tyto děti mají bydliště na jeho území.

Členské státy podporují podněty umožňující těmto dětem získávat uvedené vzdělání za co nejlepších podmínek.“

Německé právo

- 6 Ustanovení § 56 odst 1 Rheinland-pfälzisches Schulgesetz (školský zákon spolkové země Porýní-Falc) ze dne 30. března 2004 (GVBl. 2004, s. 239), naposledy změněné ustanovením § 10 zákona ze dne 16. února 2016 (GVBl. RP 2016, s. 37), stanoví:

„Školní docházka je povinná pro všechny děti, mladistvé a mladé dospělé, kteří mají ve spolkové zemi Porýní-Falc trvalé nebo obvyklé bydliště; ustanovení mezinárodního práva a mezivládní dohody nejsou tímto ustanovením dotčeny.“

7 Ustanovení § 69 tohoto zákona týkající se služby školní dopravy stanoví:

„(1) Landkreise (zemské okresy) a města, která tvoří samostatné zemské okresy, jsou v rámci úkolů povinně plněných v samostatné působnosti těchto územně správních celků povinny zajistit dopravu žáků s bydlištěm ve spolkové zemi Porýní-Falc do základních škol a do zařízení pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, které se nacházejí na jejich území, a to pokud nelze důvodně vyžadovat, aby se tito žáci do škol a zařízení dopravili bez použití dopravního prostředku.

Toto ustanovení se použije rovněž pro dopravu žáků:

1. Do nejbližšího zařízení poskytujícího střední vzdělávání [...]

Pokud se navštěvované zařízení nachází mimo území spolkové země Porýní-Falc, náklady na dopravu hradí Landkreis (zemský okres) nebo město, které tvoří samostatný zemský okres, na jehož území má žák bydliště.

(2) Nelze důvodně vyžadovat, aby se žáci dopravili do školského zařízení, které navštěvují, bez použití dopravního prostředku, pokud je cesta do školy obzvláště nebezpečná nebo pokud je nejkratší cesta pěšky, která není obzvláště nebezpečná, mezi bydlištěm a základní školou, kterou navštěvují, delší než dva kilometry nebo mezi bydlištěm a zařízením poskytujícím střední vzdělávání [...] delší než čtyři kilometry. [...]

(3) Pokud navštěvované zařízení není nejbližším školským zařízením ve smyslu odst. 1 [druhého pododstavce bodu 1] výše, náklady na dopravu se hradí pouze do výše, která by byla hrazena za dopravu žáků do nejbližšího zařízení. Při určení nejbližšího školského zařízení je třeba zohlednit pouze zařízení nabízející výuku prvního zvoleného cizího živého jazyka. [...]

(4) Tento úkol se přednostně plní úhradou nákladů na dopravu za používání veřejných dopravních prostředků. Pokud síť veřejné dopravy nenabízí spoje, v souvislosti s nimiž je důvodně vyžadovat, aby je žáci využili, je třeba obvykle zavést službu školních autobusů. Úhrada nákladů souvisejících s užíváním jakýchkoli jiných dopravních prostředků přísluší jen do výše, ve které by vznikly dle první věty výše.“

8 Ustavení § 5 odst. 1 Rheinland-pfälzisches Landesgesetz über den öffentlichen Personennahverkehr (zákon spolkové země Porýní-Falc o místní veřejné osobní dopravě) ze dne 17. listopadu 1995 (GVBl. RP 1995, s. 450), naposledy změněné ustanovením § 12 zákona ze dne 22. prosince 2015 (GVBl. RP 2015, s. 516), stanoví:

„Organizace v oblasti místní veřejné osobní dopravy podle § 1 odst. 2 bodu 1 výše je úkolem příslušejícím Landkreise (zemským okresům) a městům, která tvoří samostatné zemské okresy. Tento úkol plní v rámci své finanční způsobilosti jako dobrovolný úkol v samostatné působnosti těchto územně správních celků. [...]"

Spor v původním řízení a předběžné otázky

9 PF, německý státní příslušník, má bydliště ve Francii se svými rodiči, kteří mají rovněž německou státní příslušnost. V Německu navštěvuje školu poskytující střední vzdělávání v Landkreis Südliche Weinstraße spolkové země Porýní-Falc. Místo výkonu práce jeho matky se nachází rovněž v Německu.

- 10 Náklady na školní dopravu PF hradil Landkreis (zemský okres), v němž PF plnil školní docházku, až do školního roku 2014–2015. Pro rok 2015–2016 Landkreis (zemský okres) nicméně v oznámení ze dne 16. června 2015 uvedl, že náklady na školní dopravu PF již nebudou hrazeny v souladu s právními předpisy platnými ve spolkové zemi Porýní-Falc. Tyto právní předpisy totiž stanoví, že Landkreis (zemský okres) je povinen organizovat školní dopravu pouze pro žáky s bydlištěm v této spolkové zemi.
- 11 PF podal proti rozhodnutí Landkreis (zemský okres) stížnost, která byla zamítnuta. Následně podal proti tomuto zamítavému rozhodnutí žalobu k Verwaltungsgericht Neustadt an der Weinstrase (správní soud v Neustadt an der Weinstrase, Německo). Tento soud žalobě vyhověl z důvodu, že PF má jakožto dítě příhraničního pracovníka nárok na úhradu nákladů na školní dopravu podle čl. 7 odst. 2 nařízení č. 492/2011.
- 12 Landkreis (zemský okres) podal proti tomuto rozsudku odvolání k předkládajícímu soudu, Oberverwaltungsgericht Rheinland-Pfalz (Vrchní správní soud Porýní-Falc, Německo). Předkládající soud se snaží zjistit, zda takové ustanovení, jako je § 69 odst. 1 druhý pododstavec bod 1 školského zákona spolkové země Porýní-Falc, porušuje čl. 7 odst. 2 nařízení č. 492/2011.
- 13 Předkládající soud má totiž za to, že posledně uvedené ustanovení je použitelné na věc, která mu byla předložena. Má jednak za to, že úhrada nákladů na školní dopravu dotčených ve věci v původním řízení představuje sociální výhodu ve smyslu čl. 7 odst. 2 nařízení č. 492/2011. Dále pak připomíná, že podle rozsudku ze dne 12. května 1998, Martínez Sala (C-85/96, EU:C:1998:217, bod 25), jsou dotčeny všechny výhody, které, ať jsou spojeny, či nikoli s pracovní smlouvou, jsou obecně přiznávány tuzemským pracovníkům z důvodu jejich objektivního postavení pracovníka nebo pouze z důvodu jejich bydliště na území daného státu, přičemž se jeví, že jejich rozšíření na pracovníky, kteří jsou státními příslušníky jiných členských států, může usnadnit jejich mobilitu.
- 14 Předkládající soud se nicméně táže, zda vnitrostátní opatření dotčené ve věci v původním řízení vede k nepřímé diskriminaci migrujících pracovníků ve smyslu čl. 7 odst. 2 nařízení č. 492/2011.
- 15 V tomto ohledu zejména zdůrazňuje, že ve věcech, v nichž měl Soudní dvůr rozhodnout, se podmínka bydliště vztahovala na celé území dotčeného členského státu. Vzhledem k tomu, že ve věci v původním řízení je podmínka bydliště omezena na část německého území, přitom vnitrostátní opatření vylučuje z pobírání sociální dávky dotčené v původním řízení téměř výlučně děti pracovníků s bydlištěm v tomto členském státě, zatímco je dotčen pouze omezený počet dětí migrujících pracovníků.
- 16 Pokud by však toto vnitrostátní opatření mělo být považováno za nepřímo diskriminační, předkládající soud se táže, zda by uvedené vnitrostátní opatření mohlo být odůvodněno naléhavým důvodem obecného zájmu, v projednávaném případě nutností zajistit účinnou organizaci školství. Tento legitimní cíl podle předkládajícího soudu spadá pod povinnou školní docházku, jejímž cílem je zaručit právo na vzdělání zakotvené v článku 26 Všeobecné deklarace lidských práv, přijaté Valným shromážděním Organizace spojených národů dne 10. prosince 1948 a v článku 14 Listiny základních práv Evropské unie.
- 17 Předkládající soud upřesňuje, že mezi organizací školství a územím existuje neoddělitelná spojitost, což umožňuje odůvodnit podmínku bydliště stanovenou vnitrostátními právními předpisy dotčenými v původním řízení. V tomto ohledu odkazuje na článek 10 nařízení č. 492/2011, který právo absolvovat obecné vzdělání podřizuje podmínce bydliště v členském státě, jak Soudní dvůr konstatoval v rozsudku ze dne 13. června 2013, Hadj Ahmed (C-45/12, EU:C:2013:390, bod 31).
- 18 Předkládající soud kromě toho uvádí, že by bylo obtížně uplatnitelné upuštění od takové podmínky bydliště. Pokud jde o žáka s bydlištěm v jiném členském státě, než je členský stát, v němž má sídlo navštěvované školské zařízení, je totiž podle něj choulostivé určit nejbližší školské zařízení za účelem výpočtu výše nákladů na školní dopravu, která má být uhrazena.

- 19 Za těchto podmínek se Oberverwaltungsgericht Rheinland-Pfalz (Vrchní správní soud Porýní-Falc) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„1) Musí být čl. 7 odst. 2 nařízení [...] č. 492/2011 [...] vykládán v tom smyslu, že ustanovení vnitrostátního práva, které vyhrazuje povinnost příslušející některým místním územně správním celkům [Landkreise (zemský okres)] zajistit službu školní dopravy pro obyvatelstvo s bydlištěm ve spolkové zemi, v rámci níž tyto celky působí, je nepřímou diskriminační, třebaže z konkrétních okolností projednávané věci vyplývá, že z důvodu této podmínky bydliště jsou z využití této služby vyloučeni z převážné části obyvatelé zbývající části území dotyčného členského státu?

V případě kladné odpovědi na první otázku:

- 2) Představuje nezbytnost zajistit účinnou organizaci školství naléhavý důvod obecného zájmu, který je způsobitelný odůvodnit nepřímou diskriminací?“

K první předběžné otázce

- 20 Podstatou první otázky předkládajícího soudu je, zda čl. 7 odst. 2 nařízení č. 492/2011 musí být vykládán v tom smyslu, že vnitrostátní právní úprava, která úhradu nákladů na školní dopravu spolkovou zemí podřizuje podmínce bydliště na území této spolkové země, představuje nepřímou diskriminační opatření.
- 21 Za účelem odpovědi na tuto otázku je nutno zaprvé uvést, že každý státní příslušník Unie, nezávisle na svém místě bydliště a státní příslušnosti, který využil práva na volný pohyb pracovníků a vykonával výdělečnou činnost v jiném členském státě než státě svého bydliště, spadá do působnosti článku 45 SFEU, což je ustanovení, které má nařízení č. 492/2011 blíže upravit (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 21. února 2006, Ritter-Coulais, C-152/03, EU:C:2006:123, bod 31).
- 22 Státní příslušník členského státu, který, při zachování svého zaměstnání v tomto státě, přesunul své bydliště do jiného členského státu, tak spadá do působnosti ustanovení Smlouvy o FEU týkajících se volného pohybu pracovníků, a tudíž nařízení č. 492/2011 [v tomto smyslu, pokud jde o nařízení Rady (EHS) č. 1612/68 ze dne 15. října 1968 o volném pohybu pracovníků uvnitř Společenství (Úř. věst. 1968, L 257, s. 2; Zvl. vyd. 05/01, s. 15), zrušené a nahrazené nařízením č. 492/2011, viz rozsudek ze dne 18. července 2007, Hartmann, C-212/05, EU:C:2007:437, bod 19].
- 23 Dále je třeba připomenout, že se toto nařízení vztahuje na příhraniční pracovníky, jak vyplývá z bodů 4 a 5 odůvodnění uvedeného nařízení, na základě nichž právo všech pracovníků v členských státech vykonávat uvnitř Unie činnost podle vlastní volby musí být shodně přiznáno stálým, sezónním a příhraničním pracovníkům i těm, kteří vykonávají svou činnost za účelem poskytování služeb. Rovněž článek 7 nařízení č. 492/2011, který doslovně přebírá znění článku 7 nařízení č. 1612/68, odkazuje bez výhrady na „pracovník[a], který je státním příslušníkem členského státu“ (rozsudky ze dne 27. listopadu 1997, Meints, C-57/96, EU:C:1997:564, bod 50, a ze dne 18. července 2007, Geven, C-213/05, EU:C:2007:438, bod 15).
- 24 Kromě toho z judikatury Soudního dvora vyplývá, že státní příslušník členského státu, který při zachování svého zaměstnání v tomto státě přesunul své bydliště do jiného členského státu a od té doby vykonává své povolání jako příhraniční pracovník, může uplatňovat postavení „migrujícího pracovníka“ ve smyslu nařízení č. 492/2011 (pokud jde o nařízení č. 1612/68, zrušené a nahrazené nařízením č. 492/2011, viz rozsudek ze dne 18. července 2007, Hartmann, C-212/05, EU:C:2007:437, bod 20).

- 25 V projednávaném případě se věc dotčená v původním řízení týká německého státního příslušníka, který pracuje v Německu, ale má bydliště ve Francii. Souvislost s unijním právem tedy spočívá v tom, že tento pracovník má bydliště v jiném členském státě, než je členský stát, jehož je státním příslušníkem. Uvedený pracovník, který vykonal svobodu pohybu, je tedy oprávněn dovolávat se vůči členskému státu, jehož je státním příslušníkem, nařízení č. 492/2011, jehož cílem je zavést volný pohyb pracovníků uvnitř Unie, a zejména čl. 7 odst. 2 tohoto nařízení.
- 26 Z druhého je třeba uvést, že rodinní příslušníci migrujícího pracovníka jsou nepřímými adresáty rovného zacházení přiznávaného tomuto pracovníkovi ustanovením čl. 7 odst. 2 nařízení č. 492/2011 (pokud jde o čl. 7 odst. 2 nařízení č. 1612/68, nyní čl. 7 odst. 2 nařízení č. 492/2011, viz rozsudek ze dne 20. června 2013, Giersch a další, C-20/12, EU:C:2013:411, bod 40).
- 27 Pokud jde o pojem „sociální výhoda“ uvedený v čl. 7 odst. 2 tohoto nařízení, zahrnuje všechny výhody, které jsou či nejsou spojeny s pracovní smlouvou, obecně přiznávané tuzemským pracovníkům pouze z důvodu jejich bydliště na území daného státu, přičemž se jeví, že jejich rozšíření na pracovníky, kteří jsou státními příslušníky jiných členských států, může usnadnit jejich mobilitu (viz zejména rozsudky ze dne 12. května 1998, Martínez Sala, C-85/96, EU:C:1998:217, bod 25, jakož i ze dne 20. června 2013, Giersch a další, C-20/12, EU:C:2013:411, bod 38).
- 28 Z toho vyplývá, že úhrada nákladů na školní dopravu rodinného příslušníka představuje sociální výhodu ve smyslu tohoto ustanovení.
- 29 Zatřetí je nutno připomenout, že čl. 7 odst. 2 nařízení č. 492/2011 je ve specifické oblasti poskytování sociálních výhod zvláštním výrazem zásady rovného zacházení zakotvené v článku 45 SFEU a musí být vykládán stejně jako toto posledně uvedené ustanovení (rozsudek ze dne 10. října 2019, Krah, C-703/17, EU:C:2019:850, bod 21; pokud jde o čl. 7 odst. 2 nařízení č. 1612/68, nyní čl. 7 odst. 2 nařízení č. 492/2011, viz rovněž rozsudek ze dne 20. června 2013, Giersch a další, C-20/12, EU:C:2013:411, bod 35).
- 30 Tato zásada rovného zacházení zakazuje nejen zjevnou diskriminaci na základě státní příslušnosti, ale také všechny formy skryté diskriminace, které v důsledku použití jiných rozlišovacích kritérií vedou ve skutečnosti ke stejnému výsledku (rozsudek ze dne 10. října 2019, Krah, C-703/17, EU:C:2019:850, bod 23; pokud jde o čl. 7 odst. 2 nařízení č. 1612/68, nyní čl. 7 odst. 2 nařízení č. 492/2011, viz rovněž rozsudek ze dne 20. června 2013, Giersch a další, C-20/12, EU:C:2013:411, bod 41, jakož i citovaná judikatura).
- 31 Podmínka bydliště v tuzemsku uložená vnitrostátní právní úpravou pro přiznání nároku na příspěvek na výchovu tedy představuje nepřímou diskriminaci, jelikož se může ve své podstatě dotýkat migrujících pracovníků více než tuzemských pracovníků, a v důsledku ní existuje riziko, že první uvedení budou obzvláště znevýhodněni (pokud jde o nařízení č. 1612/68, zrušené a nahrazené nařízením č. 492/2011, viz rozsudek ze dne 18. července 2007, Hartmann, C-212/05, EU:C:2007:437, body 28 až 31).
- 32 Z toho vyplývá, že vnitrostátní opatření dotčené ve věci v původním řízení v rozsahu, v němž úhradu nákladů na školní dopravu podřizuje podmínce bydliště ve spolkové zemi, může ve své podstatě znevýhodnit obzvláště příhraniční pracovníky, kteří mají bydliště v jiném členském státě. Představuje tudíž nepřímou diskriminaci zakázanou v čl. 7 odst. 2 nařízení č. 492/2011.
- 33 Takový závěr nemůže být zpochybněn skutečností, že tuzemští pracovníci, kteří mají bydliště v jiných spolkových zemích, jsou tímto vnitrostátním opatřením rovněž nepříznivě dotčeni.
- 34 Je totiž třeba připomenout, že jakmile se prokáže, že vnitrostátní právní úprava se může ve své podstatě dotýkat příhraničních pracovníků více než tuzemských pracovníků, je pro účely kvalifikace nepřímé diskriminace bezvýznamné, že se vnitrostátní opatření dotýká případně jak tuzemských státních

příslušníků, kteří nejsou s to takové kritérium dodržet, tak příhraničních pracovníků. K tomu, aby určité opatření mohlo být kvalifikováno jako nepřímá diskriminace, totiž není nutné, aby mělo za účinek upřednostňování všech tuzemských státních příslušníků nebo znevýhodňovalo pouze příhraniční pracovníky s vyloučením vlastních státních příslušníků (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 13. března 2019, *Gemeinsamer Betriebsrat EurothermenResort Bad Schallerbach*, C-437/17, EU:C:2019:193, body 31 a 32; pokud jde o nařízení č. 1612/68, zrušené a nahrazené nařízením č. 492/2011, viz rovněž rozsudek ze dne 20. června 2013, *Giersch a další*, C-20/12, EU:C:2013:411, bod 45).

- 35 Dále vzhledem k tomu, že diskriminace dotčená ve věci v původním řízení vychází z podmínky bydliště na části území členského státu, a nikoli z podmínky státní příslušnosti, je pro účely určení existence takové diskriminace, jak je vymezena v bodech 30 a 31 tohoto rozsudku, bezvýznamné, že tuzemští pracovníci, kteří mají bydliště v jiné spolkové zemi, jsou touto podmínkou bydliště rovněž diskriminováni. Na jejich situaci se případně vztahuje pojem obrácená diskriminace a unijní právo ji nezohledňuje (v tomto smyslu viz usnesení ze dne 19. června 2008, *Kurt*, C-104/08, nezveřejněné, EU:C:2008:357, body 22 a 23).
- 36 V každém případě takové vnitrostátní opatření představuje překážku volnému pohybu pracovníků zakázanou v čl. 7 odst. 2 nařízení č. 492/2011, jelikož – třebaže je použitelné bez rozdílu – může státnímu příslušníkovi členského státu bránit v tom, aby opustil stát svého původu za účelem výkonu práva na volný pohyb, nebo jej od toho může odradit (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 15. prosince 1995, *Bosman*, C-415/93, EU:C:1995:463, bod 96).
- 37 S ohledem na všechny výše uvedené úvahy je třeba na první předběžnou otázku odpovědět tak, že čl. 7 odst. 2 nařízení č. 492/2011 musí být vykládán v tom smyslu, že vnitrostátní právní úprava, která úhradu nákladů na školní dopravu spolkovou zemí podřizuje podmínce bydliště na území této spolkové země, představuje nepřímou diskriminaci, jelikož se může ve své podstatě dotýkat příhraničních pracovníků více než tuzemských pracovníků.

Ke druhé předběžné otázce

- 38 Podstatou druhé otázky předkládajícího soudu je, zda čl. 7 odst. 2 nařízení č. 492/2011 musí být vykládán v tom smyslu, že nezbytnost zajistit účinnou organizaci školství představuje naléhavý důvod obecného zájmu, který může odůvodnit vnitrostátní opatření kvalifikované jako nepřímá diskriminace.
- 39 Je nutno připomenout, že nepřímá diskriminace je v zásadě zakázána, ledaže je objektivně odůvodněna. K tomu, aby byla odůvodněná, musí být způsobilá zaručit uskutečnění legitimního cíle a nesmí překračovat meze toho, co je pro dosažení tohoto cíle nezbytné (rozsudky ze dne 20. června 2013, *Giersch a další*, C-20/12, EU:C:2013:411, bod 46, a ze dne 10. července 2019, *Aubriet*, C-410/18, EU:C:2019:582, bod 29).
- 40 V tomto ohledu Soudní dvůr uvedl, že opatření přijatá členským státem za účelem zajištění vysoké úrovně vzdělání obyvatelstva s bydlištěm v tuzemsku sledují legitimní cíl, který může odůvodnit nepřímou diskriminaci, a že absolvování vysokoškolského studia je cílem obecného zájmu, který je uznán na úrovni Unie (rozsudky ze dne 20. června 2013, *Giersch a další*, C-20/12, EU:C:2013:411, bod 53, a ze dne 10. července 2019, *Aubriet*, C-410/18, EU:C:2019:582, bod 31).
- 41 Z toho vyplývá, že cíl zmíněný předkládajícím soudem v projednávané věci, a sice účinná organizace školství, v rozsahu, v němž souvisí s právem na vzdělání zaručeným v článku 14 Listiny základních práv, může představovat legitimní cíl ve smyslu judikatury připomenuté v bodě 39 tohoto rozsudku.

- 42 Je však nutno konstatovat, že i když vnitrostátní ustanovení dotčená ve věci v původním řízení spadají do rámce školského zákona spolkové země Porýní-Falc, týkají se výlučně organizace školní dopravy v této spolkové zemi. Dále pak samotná skutečnost, že § 69 školského zákona spolkové země Porýní-Falc stanoví, že pokud se navštěvované zařízení nachází mimo území této spolkové země, náklady na dopravu hradí Landkreis (zemský okres) nebo město, které tvoří samostatný zemský okres, na jehož území má žák bydliště, svědčí o tom, že organizace školní dopravy na úrovni spolkové země a organizací školství v této spolkové zemi spolu navzájem nutně nesouvisejí.
- 43 Jak poznamenala Evropská komise, vnitrostátní ustanovení dotčená ve věci v původním řízení tudíž nemají dostatečně úzkou spojitost s organizací školství, aby bylo možné mít za to, že tato ustanovení sledují takový legitimní cíl.
- 44 V každém případě nelze mít za to, že podmínka bydliště namítaná vůči účastníkům původního řízení je nezbytná pro plánování a organizaci školní dopravy, jelikož jak uvádí předkládající soud, lze uvažovat i o jiných opatřeních. Pro účely výpočtu výše nákladů na školní dopravu, které mají být uhrazeny, by bylo možné konkrétně zohlednit jakožto bydliště žáka „místo, kde vzdušná čára mezi skutečným místem bydlištěm a nejbližším školským zařízením přetíná hranici“.
- 45 V tomto ohledu je nutno zdůraznit, že skutečnost uváděná předkládajícím soudem, že je pro vnitrostátní orgány choulostivější taková alternativní opatření zavést, nestačí sama o sobě k tomu, aby bylo odůvodněno porušení základní svobody zaručené Smlouvou o FEU (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 26. května 2016, Kohll a Kohll-Schlesser, C-300/15, EU:C:2016:361, bod 59), a tudíž odůvodněna překážka s ohledem na čl. 7 odst. 2 nařízení č. 492/2011.
- 46 S ohledem na všechny výše uvedené úvahy je třeba na druhou předběžnou otázku odpovědět tak, že čl. 7 odst. 2 nařízení č. 492/2011 musí být vykládán v tom smyslu, že praktické obtíže související s účinnou organizací školní dopravy v rámci spolkové země nepředstavují naléhavý důvod obecného zájmu, který může odůvodnit vnitrostátní opatření kvalifikované jako nepřímá diskriminace.

K nákladům řízení

- 47 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (devátý senát) rozhodl takto:

- 1) Článek 7 odst. 2 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 492/2011 ze dne 5. dubna 2011 o volném pohybu pracovníků uvnitř Unie musí být vykládán v tom smyslu, že vnitrostátní právní úprava, která úhradu nákladů na školní dopravu spolkovou zemí podřizuje podmínce bydliště na území této spolkové země, představuje nepřímou diskriminaci, jelikož se může ve své podstatě dotýkat příhraničních pracovníků více než tuzemských pracovníků.
- 2) Článek 7 odst. 2 nařízení č. 492/2011 musí být vykládán v tom smyslu, že praktické obtíže související s účinnou organizací školní dopravy v rámci spolkové země nepředstavují naléhavý důvod obecného zájmu, který může odůvodnit vnitrostátní opatření kvalifikované jako nepřímá diskriminace.

Podpisy.